

22.4.3 Koken & douchen

Om een beetje warm te blijven is er niets zo lekker als een kop koffie. Of warme chocolademelk. Of een kom soep. Hoe gaan we dat oplossen zonder elektrisch fornuis en zonder microgolfoven? 📖

Ook weer dezelfde twee mogelijkheden: warmte bewaren door isolatie, of toevoegen via een open vuur of vlam.

Zet wat heet water klaar in een thermoskan. Voor thee, oploskoffie en oplossoep hoef je geen kokend water. Dat is overigens ook niet te drinken. Heet volstaat. Je kan natuurlijk ook vooraf koffie, thee of soep maken en die in een isoleerkan bewaren. Blijft tot 12 uur en langer warm.

Je kan het ook warm houden boven een theelichtje in een stabiele en veilige houder. Voor sauspannetjes en theepotten bestaan er verschillende modellen in metaal en keramiek.

Of je kan hierboven een flesje voor de baby opwarmen. Tenminste toch de inhoud, in een pannetje.

Maar pap kan je ook in een isoleerkan warm houden.

Heb je geen thermos voorzien, en wil je toch iets (op)warmen? Dan hebben we vuur en brandstof nodig. Houd er rekening mee dat pannen en ketels boven een open vuur flink zwart kunnen worden. Kijk dus uit welke potten je gebruikt. Maak ze na gebruik zo snel mogelijk weer schoon. Voor zover dat nog kan.

👉 Zie Stoof, Kachelruitjes

♫ Je kan alleen gebruik maken van opgewekte energie als je genoeg licht.

Wat is de meest energiezuinige manier om water te koken?

Laat ons zeggen, 1 liter water van 0 naar 100 graden C brengen in hetzelfde +/- gesloten vat. (Gas, elektriciteit, maakt niet uit. Denk ik.) Met hoog vermogen in korte duur of op laag vermogen, voor lange duur? Mijn aanvoelen zegt dat het best gradueel gebeurt. Op een laag vuurtje, dat steeds hoger gaat in functie van de energie die het water al op nam. Maar wat is de juiste oplossing, en waarom?

Om koude vloeistoffen te verwarmen (of te koken) is één theelichtje te weinig. Als je op een veilige manier 3 stuks onder een klein pannetje of pot kan zetten, kan het wel nog lukken. Gebruik dunwandige reservoirs. Zodat er minder warmte naar het metaal, en meer naar de vloeistof gaat.

En uiteraard een deksel, om minder warmte te laten ontsnappen.

Met onze Senseo's, Nespresso's en koffiezetautomaten zouden we nog vergeten dat je koffie ook gewoon zelf met kokend water door een filter kan opgieten. Vraag maar aan je moeder. Of grootmoeder. Je hebt er wel heel heet water voor nodig.

Voor kampeerders allicht geen probleem. Wees voorzichtig met campingvuurtjes in huis. Zorg ervoor dat ze stabiel staan. Vervang gasbusjes of flessen niet binnenshuis, en zeker niet als ze heet zijn, of bij open vuur.

Voor het garen van gerechten met weinig brandstof of energie wordt er al zeer lang gebruik gemaakt van de in onbruik geraakte **hooikist**. Die werkt als een thermos. Je plaatst een ketel aan de kook gebrachte aardappelen, rijst of pasta in een goed geïsoleerde box. Het garingsproces gaat gewoon verder. Door het (beperkte) warmteverlies duurt het wel 2 à 3 maal zo lang eer je gerecht klaar is.

Een geïmproviseerde hooikist kan bestaan uit kartonnen dozen (1, of 2 in elkaar). Of uit een koeltas of frigobox, gevuld met handdoeken en/of oude kranten. Gebruik materiaal onder en tegen de ketel dat hitte kan verdragen (en niet smelt). Plaats de ketel in de kist zonder te morsen. Het isolatiemateriaal moet droog blijven, anders verliest het (veel van) zijn werking!

Je kan ook gewoon wat slaapzakken rond de ketels draaien. (Weer: geen ongeschikte (kunst)stof tegen hete ketels!)

Douchen, wassen

Je hoeft het warm water niet meer uit te vinden. Gewoon vooraf warm maken. Het principe van de thermos of hooikist is natuurlijk ook bruikbaar om water heet te houden als je zeker weet dat je het nodig hebt. Anders heeft het weinig zin om hier vooraf energie in te steken.

(O ja, met koud water kan je je ook wassen...)

Hetzelfde doen we trouwens nu ook al met een warmwaterboiler. (Elektrisch of via de cv.) Dus het water dat daar in zit is ook na enkele uren nog warm genoeg voor een douche of bad. Eén.

Voor een douche verbruik je veel minder water en energie. Dus die verdient sowieso de voorkeur.

♪ *Douch je na de seks? Ja, altijd. Dan moet je eens wat vaker seks hebben!*

Voeger gingen we met het hele gezin achter elkaar in hetzelfde warme zeepsop. Een grote zinken teil voor de kachel. Ketels met water er boven op. En als het water te veel afkoelde werd er wat heet (oppassen!!) bijgegoten.

♪ *Bij Marcel thuis was het al niet anders.*

Hij vertelt soms dat de laatste er smeriger uit kwam dan hij er in ging.

Als je geen 3 uur (stroomonderbreking) kan wachten voor je douche, zorg dan vooraf voor warm water. Water blijft lang warm. Zeker in een hooikist. Of emmer in emmer (eventueel ook met tussenliggende isolatie, en uiteraard met een deksel. Of een taartschotel met handdoeken over.. (Giet geen kokend water in een plasticen emmer!)

Wil je er mee douchen, giet dan eerst koud water in een emmer. Vul bij met heet water tot de temperatuur goed is. En zet die samen met een gieter(tje) met broes klaar in bad. Voor 1 of 2 personen.

Leuk toch, die avonden zonder elektriciteit.

♪ *Ik ben een ervaren huishoudster. Bij iedere scheiding houd ik het huis. Zsa Zsa Gabor*